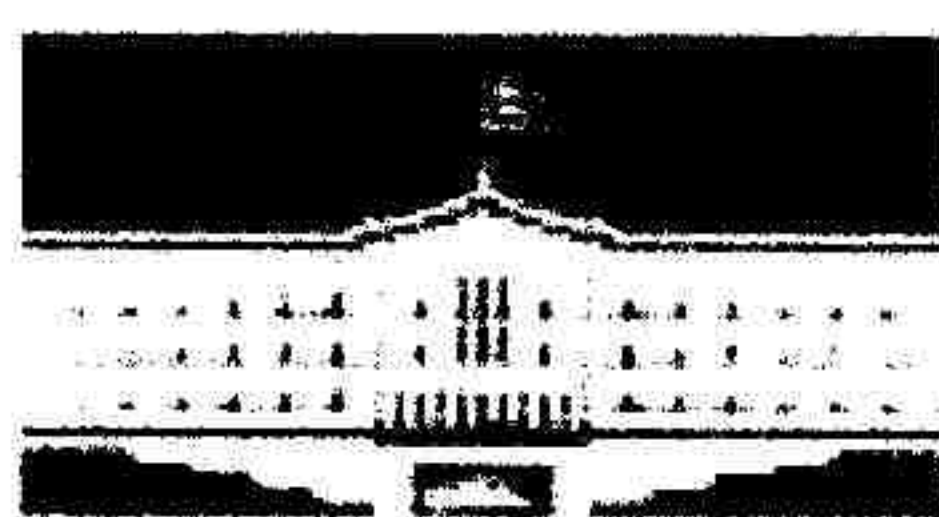

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

6626
1.2.13

Ιωάννης Μιχελάκης
Βουλευτής Επικρατείας - Νέα Δημοκρατία

Αθήνα, 1 Φεβρουαρίου 2013

Ερώτηση

Προς τον Υπουργό Οικονομικών κ. Ιωάννη Στουρνάρα

Θέμα : «Σοβαρά ερωτήματα για τον κίνδυνο υποτιμητικής κερδοσκοπίας εις βάρος των υπό αποκρατικοποίηση εισηγμένων εταιρειών με αφορμή την άρση απαγόρευσης ανοικτών πωλήσεων»

Κύριε Υπουργέ,

Στις 9 Αυγούστου 2011 και με αφορμή το κακό κλίμα που ήδη επικρατούσε στο Ελληνικό Χρηματιστήριο εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, επιβλήθηκε από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η απαγόρευση των «ανοικτών πωλήσεων» (short selling) για όλες τις μετοχές που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α.).

Η πρακτική των «ανοικτών πωλήσεων» στα χρηματοοικονομικά αναφέρεται στην πώληση χρεογράφων (μετοχών, ομολόγων, παράγωγων προϊόντων, μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων κ.λπ.), τα οποία ο πωλητής έχει «δανειστεί» από χρηματιστηριακή εταιρεία, με σκοπό την αγορά τους σε μεταγενέστερο χρόνο προκειμένου να τα επιστρέψει στον δανειστή.

Είναι προφανές ότι σε περιόδους κατά τις οποίες η αγορά κινείται πτωτικά οι πωλητές short επωφελούνται τα μέγιστα από την πτώση της τιμής των χρεογράφων στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της πώλησης και της υποχρέωσης επαναγοράς, δεδομένου ότι κατά τη χρονική στιγμή της αγοράς θα κληθούν να καταβάλλουν μικρότερο τίμημα για να αγοράσουν τα χρεόγραφα, σε σχέση με αυτό που έλαβαν όταν τα πούλησαν.

Για παράδειγμα εάν η μετοχή μιας εταιρείας πωλείται αυτή τη στιγμή στην τιμή των 10€, ένας πωλητής short μπορεί να δανειστεί 1.000 μετοχές της εν λόγω εταιρείας για να τις πουλήσει αμέσως λαμβάνοντας ως προϊόν της πώλησης 10.000€. Εάν εν συνεχεία η τιμή της μετοχής πέσει στα 7€, τότε ο πωλητής short θα αγοράσει 1.000 μετοχές της ίδιας εταιρείας καταβάλλοντας τίμημα μόλις 7.000€ προκειμένου να εκπληρώσει την υποχρέωση επιστροφής στον δανειστή, αποκομίζοντας κέρδος 3.000€ (αφαιρουμένων των προμηθειών και λοιπών εξόδων).

Από το παραπάνω παράδειγμα γίνεται αντιληπτό όχι μόνο το μέγεθος του κέρδους που μπορούν να αποκομίσουν οι πωλητές short σε μια πτωτική αγορά, αλλά και η έκταση των φαινομένων υποτιμητικής κερδοσκοπίας που μπορούν να παρατηρηθούν εις βάρος ενός χρεογράφου σε περιόδους κρίσης.

Ειδικότερα, όταν το κλίμα σε μια αγορά χαρακτηρίζεται ως πτωτικό είναι πολύ εύκολο ισχυροί πωλητές short με σκοπό τη μεγιστοποίηση των κερδών τους να επηρεάσουν αρνητικά - μέσω διασποράς ανακριβών πληροφοριών και άλλων γνωστών χρηματιστηριακών πρακτικών - την ήδη εύθραυστη επενδυτική ψυχολογία, η οποία αποτελεί, όπως έχει κατ' επανάληψη ιστορικά επιβεβαιωθεί, το σημαντικότερο παράγοντα επηρεασμού της πορείας των χρηματιστηριακών αγορών.

Η απαγόρευση των ανοικτών πωλήσεων, η οποία επιβλήθηκε τον Αύγουστο του 2011, σύμφωνα με το παραπάνω σκεπτικό, λόγω του αρνητικού κλίματος που επικρατούσε στην Ελληνική χρηματιστηριακή αγορά, ανανεωνόταν μέσω συνεχών παρατάσεων μέχρι την 31^η Ιανουαρίου 2013.

Όμως από σήμερα 1-2-2013 δυνάμει της υπ' αριθμ. 1/637/ 28-1-2013 Απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς η απαγόρευση των ανοικτών πωλήσεων περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στις μετοχές που συνιστούν τον Τραπεζικό Δείκτη FTSE XA (Alpha Bank, Attica Bank, Cyprus Popular Bank, Εθνική Τράπεζα, Τράπεζα Κύπρου, Τράπεζα Πειραιώς και Τράπεζα Eurobank Ergasias) μέχρι την 30^η Απριλίου του τρέχοντος έτους.

Πιο συγκεκριμένα στην παράγραφο 6 της ανωτέρω Απόφασης αιτιολογείται η παραπάνω εξαίρεση με το ακόλουθο σκεπτικό : «*Η διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων βρίσκεται σε εξέλιξη χωρίς να έχουν ξεκαθαρίσει όλοι οι ειδικότεροι όροι αυτής και, κατά συνέπεια, οποιαδήποτε πρόσθετη πίεση στις εισηγμένες μετοχές των πιστωτικών ιδρυμάτων θα είχε επιπτώσεις σε αυτή την τόσο σημαντική διαδικασία για το σύνολο της σταθεροποίησης της ελληνικής οικονομίας*».

Αποτελεί κοινό τόπο ότι οι μετοχές των υπό ανακεφαλαιοποίηση τραπεζών ορθώς εξαιρέθηκαν από τη διαδικασία των ανοικτών πωλήσεων προκειμένου να μην τεθεί σε κίνδυνο η τόσο κρίσιμη για την εθνική μας οικονομία ανακεφαλαιοποίησή τους.

Προκαλεί όμως μεγάλη έκπληξη και εύλογη απορία το ότι δεν εξαιρέθηκαν με το ίδιο ακριβώς πνεύμα από τη διαδικασία των ανοικτών πωλήσεων και οι μετοχές των υπό αποκρατικοποίηση εισηγμένων εταιρειών, παρά το γεγονός ότι κι αυτές διανύουν μία εξίσου κρίσιμη περίοδο ενόψει των επικείμενων μετοχικών τους ανακατατάξεων, οι οποίες θα επηρεάσουν καταλυτικά όχι μόνο τις ίδιες, αλλά και την πορεία της ελληνικής οικονομίας εν γένει.

Μήπως για τις υπό αποκρατικοποίηση εισηγμένες εταιρείες δεν ισχύει αυτό που ακριβώς αναφέρεται στο σκεπτικό της ανωτέρω Απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τις Τράπεζες, ότι δηλαδή «δεν έχουν ξεκαθαρίσει οι ειδικότεροι όροι», καθώς επίσης και ότι «οποιαδήποτε πρόσθετη πίεση στις εισηγμένες μετοχές θα είχε επιπτώσεις στη σοβαρή διαδικασία για το σύνολο της σταθεροποίησης της ελληνικής οικονομίας»;

Είναι προφανές ότι η αιτιολογική βάση της εξαίρεσης των τραπεζικών μετοχών προσιδιάζει απόλυτα στην περίπτωση και των υπό αποκρατικοποίηση εταιρειών ΕΛΠΕ, ΔΕΗ, ΟΛΠ, ΟΛΘ, ΟΠΑΠ, ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ και δημιουργείται μείζον ζήτημα από τη μη προστασία τους απέναντι στον ορατό κίνδυνο ενδεχόμενων χρηματιστηριακών «παιχνιδιών» υποτιμητικής κερδοσκοπίας εις βάρος τους από την πλευρά των υποψηφίων αγοραστών τους.

Δεν πρέπει άλλωστε να ξεχνάμε ότι μία αντίστοιχη απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος στις αρχές Δεκεμβρίου του 2009 να επεκτείνει το χρόνο εκκαθάρισης των αγοραπωλησιών επί ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου από 3 ημέρες σε 10 άνοιξε το δρόμο στους διεθνείς κερδοσκόπους να προβούν σε μαζικές ανοικτές πωλήσεις ελληνικών ομολόγων καταβαραθρώνοντας τις τιμές τους και εκτοξεύοντας τα spreads σε δυσθεώρητα επίπεδα.

Η εκτόξευση των spreads των δεκαετών ελληνικών ομολόγων σε συνδυασμό με τα εγκληματικά λάθη της τότε κυβέρνησης οδήγησαν στην έξοδο της Ελλάδας από τις αγορές, την προσφυγή στους μηχανισμούς στήριξης και τα τραγικά αποτελέσματα για την ελληνική οικονομία που όλοι σήμερα βιώνουμε.

Υπό το πρίσμα αυτό θα περίμενε κανείς το Υπουργείο Οικονομικών να μεριμνήσει ούτως ώστε στην περίπτωση των υπό αποκρατικοποίηση εισηγμένων εταιρειών να στερηθούν οι κερδοσκόποι το βασικότερο όπλο υποτιμητικής κερδοσκοπίας, το οποίο διαθέτουν και δεν είναι άλλο από τις ανοικτές πωλήσεις.

Επειδή οι αποκρατικοποιήσεις αποτελούν κατά γενική ομολογία το σημαντικότερο στοίχημα που έχει να κερδίσει η κυβέρνηση μετά την εξασφάλιση των δόσεων από την ΕΕ και το ΔΝΤ,

Επειδή η μη εξαίρεση των μετοχών των υπό αποκρατικοποίηση εταιρειών από τη διαδικασία των ανοικτών πωλήσεων τις αφήνει εκτεθειμένες στις ορέξεις των κερδοσκόπων θέτοντας σε άμεσο κίνδυνο την ομαλή πορεία της διάθεσης των μετοχών τους,

Επειδή με τις ανοικτές πωλήσεις και κατ' επέκταση με τον προφανή κίνδυνο πτώσης των τιμών των μετοχών των εν λόγω εταιρειών διακυβεύονται σοβαρά τα συμφέροντα του Δημοσίου,

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτάσθε κ. Υπουργέ :

Ποια είναι η θέση σας για το ανωτέρω ζήτημα ;

Γιατί δεν εξαιρέθηκαν από τη διαδικασία των ανοικτών πωλήσεων και οι μετοχές των υπό αποκρατικοποίηση εταιρειών ;

Πως θα διασφαλίσετε τα συμφέροντα του Δημοσίου όταν προσφέρετε απλόχερα στους κερδοσκόπους το καθοριστικής σημασίας όπλο των ανοικτών πωλήσεων ;

Ο ερωτών Βουλευτής

Ιωάννης Μιχελάκης